

DE LENTEFEESTEN Deel 1/2

1 INLEIDING

In de Bijbel komen we regelmatig het woord 'feesttijden des Heren' tegen. G'd herinnert Zijn volk er regelmatig aan dat ze de feesten niet mogen veronachtzamen. Het maakt een belangrijk deel uit van de wetten die G'd heeft gegeven. Bij het woord 'wet' denken we onmiddellijk aan iets dat 'moet', iets dat zwaar en negatief is. Dat komt omdat het woord 'Torah' verkeerd vertaald is. Het woord 'Torah' betekent onderwijzing of instructie en dat is eerder iets wat je tegenkomt tussen een vader en zijn zoon. G'd weet wat de mens nodig heeft om gezond te kunnen groeien in een liefdevolle relatie met Hem. Daarvoor heeft Hij regels gegeven inzake voeding, relaties, eigendomsrecht, conflicten oplossen ...

Eén van de eerste dingen die G'd heeft ingesteld, zijn de feesten. Een mens heeft 'feest' nodig in zijn leven en hij heeft het nodig om af en toe herinnerd te worden aan wat G'd voor hem heeft gedaan. De centrale thema's in alle feesten zijn dan ook 'rust' en 'gedenken'. "Vergeten" is "ballingschap", "herinneren" "verlossing" (Baäl Shem Tov). Bij de schepping heeft G'd dit al aangegeven. In Gen 1: 14 staat: "en G'd zeide: Dat er lichten zijn aan het uitspansel des hemels om scheiding te maken tussen de dag en de nacht, en dat zij dienen tot aanwijzing zowel van vaste tijden als van dagen en jaren. In het Hebreeuws worden deze "vaste tijden" weergegeven met het woord "mo'ed". Dit woord wordt gebruikt om feestdagen aan te geven. Een tweede betekenis van het woord "mo'ed" is "afsprak". Een feest is een afspraak die G'd maakt met de mens. Hij wil de mens ontmoeten in de feesten. Als we de feesten niet vieren, missen we een afspraak met G'd.

G'd heeft ook Zijn hele wezen in de feesten gelegd. Door het vieren van de feesten kan je Hem beter leren kennen omdat dit de manier is waarop Hij zich wenst te openbaren. Omdat de kerk in de eerste eeuwen zich heeft losgemaakt van het jodendom heeft ze veel verloren van wat G'd had willen geven. Het eerste wat de kerk heeft beslist, nadat ze zich afscheurde, is het veranderen van de feesttijden, waardoor we vaak de oorspronkelijke feesten niet meer kennen. Daarom moeten we kijken naar een volk dat zich door de eeuwen heen wel aan de feesttijden des Heren heeft gehouden: het volk Israël. Door van hen te leren over de feesten gaan we ook Yeshua (Jezus) beter leren kennen. Hij is geboren als Jood, heeft geleefd als Jood en is gestorven als Jood. Als we Hem beter willen leren kennen is het dan ook de moeite waard om ons licht op te steken bij Zijn eigen volk.

2 VOORWOORD

Er zijn een aantal bijbelse feesten, die een aanvang nemen in het burgerlijk jaar in de maand Nisan.

2.1 DE VOORJAARSFEESTEN OF LENTEFEESTEN

Deze verwijzen allen naar de 1ste komst van de Heer (Ben Jozef)

- Beginnend met Pesach (Pasen)
- Eerstelingen feest
- De Omertelling

- Schavu'ot = Wekenfeest (Pinksteren)

2.2 DE NAJAARSFEESTEN OF HERFSTFEESTEN

Deze verwijzen naar de terugkomst van de Heer (Ben David)

- Rosh Hashanah of Yom Teruah
- Yom Kippur
- Sukkot of Loofhuttenfeest

Al deze feesten zijn ingesteld door G'd.

2.3 ANDERE FEESTEN

Maar er zijn ook nog 2 andere feesten die ingesteld zijn na heel belangrijke gebeurtenissen rond het Land Israël en G'ds volk.

- Chanukah
- Purim

En natuurlijk vergeten we de Shabbat niet, die wekelijks gevierd wordt, die een verwijzing is naar de schepping en de rustdag is. Deze is na Yom Kippur het belangrijkste feest.

3 PESACH

Het begin van Pesach begint de 14de Nisan, bij het invallen van de duisternis en duurt in de diaspora 8 dagen en in Israël 7 dagen. De middelste vier dagen zijn zogenaamde halve feestdagen. Degenen die verhinderd zijn het begin van het feest mee te maken, kunnen dat alsnog doen op de 14de ljar. (Num 9:9-14).

De 10de Nisan moesten de Israëlieten een lam uitkiezen en dat vier dagen in bewaring houden, tot de 14de Nisan, waarop zij het lam slachtten (Ex. 12:3-6). De eigenaar van het lam slachtte het zelf.

Pesach betekent 'voorbijgaan' of 'ontzien'. De Israëlieten moesten bloed aan de deurposten van hun huizen smeren zodat de verderfengel hun huis zou voorbij gaan. Bij de andere plagen was er geen herkenningsteken aan de huizen en toch werden ze gespaard. Het is niet alleen een herkenningsteken zodat de verderfengel zich niet zou vergissen, maar een daad van verzet. Schapen werden vereerd in Egypte (zie de aankomst van Jacob in Egypte - Gen. 46:30-34) en God wil Egypte laten zien dat Zijn volk vrij zal zijn van alle afgoden. Israël zal in vrijheid Gods wetten aan de voet van de berg Sinaï mogen aanvaarden.

De verderfengel ontziet diegenen die achter het bloed van het lam schuilen. Zo gaat de verderfengel ook ons voorbij die achter het bloed van Yeshua schuilen. De Vader heeft Zijn eigen Lam geslacht voor ons. Het Pesachlam is mannelijk, gaaf en geen been wordt ervan gebroken, dit is een beeld van Yeshua.

Ps.22

Ex.12:46

Num.9:12

Joh.9:31-36

3.1 VERWIJDEREN VAN HET GEZURDE

Eén dag voor het begin van het feest wordt het huis grondig doorzocht en het gezuurde dat men vindt, wordt zorgvuldig verzameld. Aan deze zoekpartij nemen ook de kinderen deel, vaak in de vorm van een spel. Vader verstopt wat van het gezuurde en de kinderen krijgen de opdracht het op te sporen. Het verzamelde gezuurde wordt uit het huis verwijderd en verbrand of aan niet-Joden verkocht of geschonken. Natuurlijk weet men nooit zeker of al het gezuurde verwijderd is. Daarom spreekt de huisvader een formulering uit waarmee hij verklaart dat het niet verwijderde niet zijn eigendom is. Het gezuurde is in de bijbel vaak een synoniem voor zonde (zuurdesem). Om Pesach te kunnen vieren moet het gezuurde weg uit ons leven. “Laten we alles wegdoen wat God niet behaagt, want ons Paaslam is geslacht”, zegt Paulus. Het Hebreeuwse woord voor “gezuurde” is chameets. De woordstam van chameets betekent als werkwoord ook “laten verzuren”, een gelegenheid voorbij laten gaan; Jullie zullen de geboden in acht nemen, betekent op die manier: wanneer een gelegenheid tot het verrichten van een gebod zich voordoet, laat deze dan als het ware niet gisten, maar voer het gebod onmiddellijk uit.

3.2 DE SEDERAVOND

Het belangrijkste gebeuren tijdens dit feest is het vieren van de Seder. Het klaarmaken van de Sedertafel en de bereiding van het feestmaal behoren tot de godsdienstige plichten van de huisvrouw. Het woord “seder” betekent: 'ordening' of 'regeling'. De avond verloopt volgens een vaste verordening die in de Pesach Haggadah beschreven staat. Haggadah is het Hebreeuwse woord voor 'verhaal'. Iedere aanwezige heeft (nu op papier) zo'n Haggadah voor zich, zodat men de gang van de Seder kan volgen.

Vier elementen vormen de grondslag van de Sederavond:

- Het verhaal van de bevrijding uit de Egyptische slavernij.
- De feestmaaltijd die voorafgegaan wordt door de Kiddush (zegening) over de wijn, het eten
van het bittere kruid en de matse, gevolgd door een dankgebed.
- Het zingen van verschillende lofzangen.
- Het drinken van vier bekertjes wijn, genoemd naar vier werkwoorden in Ex.6:5-6.
 - Uitleiden
 - Redden
 - Verlossen
 - Aannemen

3.2.1 De sederschotel

Op de sedertafel moeten aanwezig zijn: 3 matses

- priester, leviet, Israël
- Abraham, Izaäk, Jacob
- Vader, Zoon, Heilige Geest

Op de schotel liggen:

- bittere kruiden (maror) -> lijden van het Joodse volk
- lamsbeen en een ei -> vroegere paasoffer, het ei kan gezien worden als symbool voor het leven
- charoset -> stelt de leem voor van de tichelstenen
- peterselie -> de tranen die gevloeid zijn in Egypte. (Luk.22:7-23)

3.2.2 De seder (Luc. 22:7-23)

De vader als priester in zijn gezin, neemt plaats aan het hoofd van de tafel en spreekt de Kiddush uit over de eerste beker wijn: Geprezen zijt Gij, Eeuwige, onze God, Koning van de wereld, die de vrucht van de wijnstok hebt geschapen. Geprezen zijt Gij, Eeuwige, onze God, Koning van de wereld, die ons uitverkoren hebt uit alle volken, ons verheven boven alle naties en ons geheiligd hebt door Uw geboden, en met liefde hebt U ons gegeven feestdagen tot vreugde en blijdschap, dit Pesachfeest, het feest der matzot, het feest van onze bevrijding.

Nu volgt het ritueel van handen wassen door de vader (dat Yeshua dit deed, is niet zeker: zie de aanklacht van de Farizeeën over het eten met ongewassen handen – deze aanklacht had mogelijk te maken met de afwezigheid van dit ritueel.) Vader neemt de kruiden en doopt ze in het zoute water, spreekt opnieuw een lofzegging uit, eet van de kruiden en geeft ook de andere aanwezigen een deel. Ook zij reciteren eerst een lofzegging.

Drie matses: vader neemt de middelste matse en breekt deze in twee grote stukken. Eén deel wikkel hij in een servet en legt dat terzijde (dit deel is de afikoman, die aan het einde van het feestmaal gegeten wordt, zodat het feest eindigt met ongezuurd brood). In het N.T. lezen we dat Yeshua bij de Vader wordt weggehaald om gebroken te worden. Hij gaat in het graf (omwikkelen van de afikoman) en staat weer op uit de dood. Een verborgen stuk matse komt later tevoorschijn. Hierin kunnen we een beeld zien van de opstanding en de wederkomst.

Het vertellen over de uittocht: vader heft de Sederschotel of alleen het ei en het been op, en terwijl iedereen gaat staan zegt hij: "Dit is het brood der ellende, dat onze voorvaders in Egypte hebben gegeten. Laat ieder die honger heeft, komen en mee-eten (Ik ben het levend brood, wie mij eet, zal nimmermeer honger). Laat ieder die geen Seder heeft, komen en met ons Pesach vieren.

De periode van Pesach is – vanwege vervolging door christenen - eeuwenlang een week van angst geweest. De hoop op de terugkeer naar Israël hield de verwachting in van een

hoopvolle toekomst in vrijheid, in het land der vaders (meer hierover tijdens de Omertelling).

Het jongste kind stelt dan in feilloos Hebreeuws de vraag: "Waarom is deze avond anders dan alle andere avonden? Op alle andere avonden mogen we chamets (gezuurd) en matse eten, waarom vanavond niet? Op alle andere avonden eten we allerlei soorten groenten, waarom vanavond maror (bitter kruid)? Op alle avonden dopen we zelfs niet eenmaal in, waarom vanavond tweemaal (eenmaal maal peterselie in zout water, de tweede maal maror in charoset)?"

Hij die met Mij in de schotel doopt' (Mk.14:20) slaat op dit onderdeel van de Seder, met andere woorden: Yeshua geeft geen specifieke informatie over Judas, want iedereen doopt met Yeshua in de schotel. Daarom begrijpen ze ook niet waarom Judas weggaat; er is hen niets bijzonders opgevallen. Judas zal Yeshua verraden? Yeshua verradt Judas niet!

Vader geeft geen antwoord door in gedeelten de geschiedenis van de uittocht te vertellen. Dit deel van de sedermaaltijd wordt besloten met het zingen van Psalm 113 en 114. De "hallelpsalmen".

Na de kiddush over de tweede beker wijn volgt opnieuw het rituele handen wassen door alle aanwezigen.(Yeshua waarschijnlijk niet, zie hierboven). Vader reciteert de lofzegging over het ongezuurde brood, breekt van de twee overige mazot een stukje af en eet dat op. Iedereen doopt van het bittere kruid in de charoset en eet matse.

Nu volgt het feestmaal. Heel de avond wordt er verteld, gediscussieerd en worden er liederen gezongen. Voortdurend worden de kinderen hierbij betrokken. Spreken over de uittocht is niet praten over het verleden, maar ten diepste bezig zijn met het heden en met de toekomst. Op die manier heeft ook Yeshua over Zijn uittocht, Zijn exodus, gesproken; zo wordt verleden gekoppeld aan heden en toekomst. Seder vieren is gedenken. Ellende heeft nooit het laatste woord bij God. Zo moeten wij de laatste Seder die Yeshua vierde gedenken. Hierbij gedenken wij Gods handelen met Zijn volk en het feit dat wij nu deel uitmaken van Gods volk. We behoren nu tot dezelfde kudde. Yeshua zei: "Nog andere schapen heb Ik, die niet van deze stal zijn; ook die moet Ik leiden en zij zullen naar Mijn stem horen en het zal worden één kudde , één herder" (Joh. 10:16) - Israël en de gelovigen uit de heidenen samen. Zo kunnen wij, deel uitmakend van het volk, Seder vieren en onze verlossing gedenken.

Alle eeuwen door moet het voor de Jood zijn alsof hijzelf uit Egypte is getrokken. "Alsof"? Nee, hij is uit Egypte getrokken! Want als de Heilige, Hij zij gezegend, onze voorouders niet uit Egypte verlost had, waren wij en onze kinderen en kindskinderen nog altijd slaven van de Farao. En als de geschiedenis van onze vrijheid, van ons 'gehaald zijn' uit het slavenhuis, geen deel wordt van ons hele wezen, worden we opnieuw door de "slavenhalers" overmeesterd. Vaak zijn we dan zelf ... Wanneer vrijheid niet verder komt dan het afschudden van boeien, lijdt de uitoefening ervan onherroepelijk tot chaos. De gebeurtenissen in de wereld van vandaag bevestigen het elke dag. Vrijheid van onderdrukking, jawel, maar vrijheid waartoe? De Haggadah geeft er een antwoord op. "Eat history, my son", vereenzelvig je met de geschiedenis van je volk, en leer daardoor vanuit je binnenste de betekenis van vrijheid. Leer uit de Torah, leer uit de verhalen waarin men generatie na generatie dat eerste verhaal in haar eigen dagen tot leven gebracht zag, in onnoemelijk veel en vaak haast ondraaglijke situaties.

Tijdens de maaltijd staat er een stoel klaar en een beker wijn voor Elia. Vader bidt het tafelgebed nadat de afikoman is gegeten en spreekt de Kiddush uit over de derde beker wijn. (Lucas 22; 17-20). De beker na de maaltijd van vers 20 is de derde beker van de Seder. Deze wordt genoemd (beker der verlossing) naar aanleiding van Ex.6:6 waar staat: "ik zal u verlossen". Deze beker, die al jaren door de Israëlieten "de beker der verlossing" werd genoemd, wordt door Yeshua de beker van het Nieuw Verbond genoemd. Ook houdt men rekening met de mogelijke komst van Elia. Wanneer de deur weer gesloten is, wordt de vierde beker wijn ingeschonken. Na het drinken van de beker wenst men elkaar toe: 'volgend jaar in Jeruzalem'. Het slot van het laatste lied gaat over dat God een einde maakt aan het lijden van Zijn volk.

3.2.3 In de synagoge

De liturgie van Pesach komt overeen met die van Shabbat, met toevoeging van de hallelpsalmen. De vrouwen lezen in de paasweek het boek Hooglied.

Zien wij ook uit naar onze Geliefde die terugkomt?

Bron www.nemnieuws.nl